

## **СТАНОВИЩЕ**

от доц. д-р Руслан Попстефанов, дм

Катедра ортопедия и травматология, Медицински факултет, Медицински Университет – Варна

**Относно:** Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ на д-р **Марин Пламенов Маринов**, редовен докторант към Катедра „Ортопедия и травматология“ на Медицински Университет „Проф. Д-р Паракев Стоянов“- Варна.

Със заповед на Ректора на МУ- Варна № Р- 109-353/15.09.2022 г. и решение на Председателя на Научното жури - Протокол №1 от 16.09.22 г. съм определен да представя становище относно дисертационен труд на д-р Марин Пламенов Маринов редовен докторант към Катедра по ортопедия и травматология на МФ при МУ-Варна, на тема „**Дългосрочен анализ на ставни изменения при пациенти с артроскопски документирани и лекувани менискални увреди**“, в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1 „Медицина“ и докторска програма „Ортопедия и травматология“.

Становището е изготвено според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му в Медицински университет-Варна.

Дисертационният труд съдържа 143 стандартни машинописни страници, 10 таблици, 14 фигури и 34 графики. Изложението е структурирано правилно, в съответствие с изискванията за едно научно изследване, както следва:

- Въведение - 2 страници
- Литературен обзор - 48 страници
- Цел и задачи - 1 страница
- Материал и метод - 13 страници
- Резултати - 21 страници
- Обсъждане - 16 страници
- Изводи - 1 страница
- Приноси - 1 страница
- Заключение - 1 страница
- Публикации и участия -1 страница

- Библиография 19 страници

## 1. Оценка актуалноста на темата.

Темата на научния труд е дисертабилна и актуална и представлява интерес за специалистите ортопеди-травматолози, работещи в областта на артроскопската хирургия на колянна става.

Литературния обзор включва 188 заглавия, от които 3 на български език. Голямата част от тях са съвременни, от престижни научни издания. Това доказва не само актуалноста на проблема, но и големия интерес и търсенията на редица автори в тази област на познанието.

Представени са техниките на диагностичната и парциална артроскопска менискектомия. Двата метода са добре онагледени с графичен материал. Представени са усложненията на оперативната техника, както и методите за превенцията им. Съвременните методи за възстановяване на менискалната тъкан и ставния хрущял посредством растежни фактори и стволови клетки са застъпени в края на обзора. Те са значими, като алтернатива на обследваната артроскопска техника.

За постигане на поставената цел са формулирани и поставени следните задачи:

- Обобщаване на съвременните лечебни методики използвани при менискални увреди на колянната става.
- Установяване и регистриране на вътреставни хондрални изменения на колянната става, настъпили след лечение на менискална увреда.
- Сравнителен анализ на диагностицираните ставни изменения.
- Създаване на прогностичен алгоритъм за настъпване на хондрални ставни изменения при менискални увреди лекувани чрез парциална менискектомия.
- Сравнителен анализ на получените резултати с тези на други автори.

Клиничният материал на изследването обхваща 138 пациента с менискална увреда лекувани по метода на парциалната артроскопска менискектомия и 40 лица лекувани с консервативни методи. Проследяването е в продължение на две години.

Д-р Маринов подробно е проучил и изложил демодрафските характеристики на клиничния си материал и разнообразните пред- и следоперативни критерии за оценка на постигнатите терапевтични

результати. Подчертани са важни детайли на артроскопската техника от технически характер, както и особенности на последващата рехабилитация. Всичко това цели постигането на оптимални терапевтични резултати.

За целите на настоящият труд и изпълнението на конкретните задачи е разработен собствен диагностичен протокол за клинична и образна диагностика. При всяка визита на пациента в него се отразяват обем движение в колянната става, давност на травмата, локализация на менискалната увреда и др. При първо посещение се документират изходните данни от хондропатията получени чрез ЯМР, а на втората година след проведеното лечение и данните от контролен ЯМР.

Дисертантът периодично е презентирал собственото си проучване в три научни съобщения по темата и три участия в научни форуми с презентации.

## **2. Оценка на резултатите.**

Клиничните резултати са отчетени въз основа на утвърдени скали за оценка (VAS за болк и WOMAK и др.). Те включват обем движение в колянна става, колянна нестабилност и др.

Извършен е анализ на ЯМР данни за хондропатия развиваща се в носещата зона на ставния хрущял на оперираното коляно, както постоперативно при основната група, така и при контролите.

Отразена е субективната оценка за болка на изследваните лица посредством VAS за болка. Същият се изследва периодично и се отразява динамиката в получените резултати.

Статистическият анализ на данните посредством параметрични и непараметрични тестове доказва надежно, препоръчваният терапевтичен подход да се прилага рутинно при строго определени индикации. Въз основа на две годишно проследяване, се прави анализ на постигнатите резултати, които са обективно демонстрирани. От тук и еднозначно се налага избора на терапевтичния алгоритъм и рехабилитационния протокол.

## **3. Оценка на приносите.**

Дисертационния труд, според мен, постига формулираната от автора научна цел.

Научно-практическият принос на дисертанта се състои главно в извършения подробен анализ на клиничните резултати и изградените въз основа на тях препоръки за адекватно терапевтично поведение при пациенти с менискалнаувреда. При такива с пристенни лезии, силно застрашени от развитие на последваща хондропатия, се препоръчва прецизна резекция с внимание насочено към отнемането на минималната възможна менискална тъкан.

Особено важни се явяват следните акценти:

- Популяризиране на метода на парциалната артроскопска менискектомия. - Детайлно образно и клинично проучване на хондралните увреди при лица лекувани с парциалната артроскопска менискектомия.
- Разработване на терапевтичен алгоритъм при лица с менискални увреди лекувани чрез парциалната артроскопска менискектомия.
- Потвърждаване на научните данни за по-добри функционални резултати и подобрено качество на живот при лица лекувани с парциалната артроскопска менискектомия спрямо лекувните по консервативни методи.
- Задълбочен анализ на методите за лечение на менискалните увреди и сравнителен анализ на клиничните резултати при пациенти, лекувани с парциалната артроскопска менискектомия и такива, лекувани с консервативни средства.

#### **4. Критични забележки.**

Към дисертационния труд не мога да направя съществени критични забележки, както по отношение на актуалността на темата, така и по отношение на структурата и съдържанието на разработката.

#### **5. Заключение.**

В качеството си на член на научното жури, като имам предвид актуалността на темата, значимостта на направените изводи и техния принос за научната и клинична практика, еднозначно декларирам, че на д-р Марин Маринов може да бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по дисертационния му труд на тема „Дългосрочен

анализ на ставни изменения при пациенти с артроскопски документирани и лекувани менискални увреди“.

Убеден съм, че членовете на научното жури също ще подкрепят положителният ми вот.

04.10.2022г.

Варна

доц. д-р Р. Попстефанов дм